

Hraniční množství z hlediska drogových deliktů

A POSITION STATEMENT FROM THE EMCDDA

European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, Lisbon, Portugal

EMCDDA již v roce 2003 uveřejnila zprávu o výsledcích srovnávací analýzy „Role množství ve stíhání drogových trestných činů“, která podrobně zhodnotila situaci v jednotlivých zemích. V rámci analýzy bylo mimo jiné posuzováno, zda příslušné národní legislativy zmiňují množství omamných a psychotropních látek, jak jsou tyto hodnoty uplatňovány (v zákoně, v metodických pokynech, soudní praxi) a s jakými mírami se v této souvislosti pracuje (dávky, gramy, hodnota...). Tyto výstupy byly aktualizovány a doplněny údaji obsaženými v tabulce, jež tvoří přílohu 1 tematického dokumentu „Užívání drog v EU – legislativní přístupy“. Oba materiály jsou k dispozici na stránkách Evropské databáze zákonů o drogách (ELDD) v části obsahující texty zabývající se právní problematikou („Legal Reports“).

Tento tematický přehled si klade za cíl předložit souhrn příslušných informací a zjednodušit srovnání mezi množstevními limity u čtyř nejběžnějších typů drog. Informace jsou obsaženy ve dvou samostatných tabulkách: množství stanovená pro trestné činy přechovávání OPL pro vlastní potřebu a množství stanovená pro trestné činy nedo-

volené výroby a jiného zacházení s OPL. Jsou-li takové údaje k dispozici, hmotnost se uvádí jako celková hmotnost (CH) nebo jako množství účinné psychotropní látky (ÚPL), přičemž ve druhém případě bude zohledněna její čistota/potence.

Co se týká legislativy EU, článek 4 „Rámcového rozhodnutí Rady 2004/757/SVV ze dne 25. října 2004, kterým se stanoví minimální ustanovení týkající se znaků skutkových podstat trestných činů a sankcí v oblasti nedovoleného obchodu s drogami“¹, stanoví, že maximální tresty za obchodování s drogami apod. musejí být vyšší, než je vymezená spodní hranice, „pokud se spáchaný trestný čin týká velkého množství drog“.

Delikty figurující ve sloupci „hranice mezi“ nejsou přesnými definicemi, ale v zájmu snazšího porovnávání údajů v tabulce se zde pracuje se standardizovanými termíny. Standardizované formulace obvykle vycházejí ze znění

1/ <http://eldd.emcdda.europa.eu/html.cfm/index5173EN.html?pluginMethod=eldd.showlegaltextdetail&id=3161&lang=en&T=2>.

Došlo do redakce: 10 / SRPEN / 2010

Překlad: Jiří Bareš

Grantová podpora: OPPA CZ.2.17/3.1.00/31430

Přijato k tisku: 24 / SRPEN / 2010

Korespondenční adresa: IHRA / info@ihra.net / Unit 701, The Chandlery, 50 Westminster Bridge Road, London SE1 7QY, UK

skutkové podstaty jednotlivých deliktů, případně z rozdílů v uplatňovaných sankcích². Stále platí, že delikty či tresty označované stejnými výrazy se mezi dvěma různými zeměmi mohou výrazně lišit; s přesnými definicemi platnými v jednotlivých státech je možné se seznámit v příslušném tematickém přehledu pojednávajícím o **držení drog**³ nebo **obchodování s drogami**⁴.

V některých zemích se zákon zmiňuje o malém či velkém množství, avšak legislativa ani metodické pokyny pro policii/státní zastupitelství nestanoví žádné množství limity. Jejich interpretace se řídí znaleckými posudky a/nebo precedenčními soudními rozhodnutími.

2/ Anglický originál pracuje v této souvislosti se třemi základními zobecněnými kategoriemi deliktů: „non-criminal offence“, „crime of personal possession“ a „crime of supply“. České ekvivalenty jsou voleny tak, aby odpovídaly definicím předmětných deliktů podle aktuálního znění příslušných právních úprav v ČR, tj. „přestupek“, resp. „přechovávání OPL pro vlastní potřebu“, resp. „nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL“ (do poslední jmenované skupiny patří kromě výroby, distribuce, převozu, obchodování apod. také přechovávání OPL s cílem jejich dalšího odbytu – pozn. překl.)

3/ <http://eldd.emcdda.europa.eu/html.cfm/index5749EN.html>

4/ <http://eldd.emcdda.europa.eu/html.cfm/index5766EN.html>

- Z obou uvedených tabulek vyplývá řada skutečností:
- Jednotlivá množství mohou být v rámci právního systému stanovena na různých úrovních: v zákonech, v ministerských vyhláškách, v metodických pokynech pro státní zástupce či v trestních sazbách.
 - V některých zemích se zpracovávají obsáhlé seznamy látek, jinde se definované množství limity uplatňují jen u několika substancí.
 - Různé země také volí různá množství u podobných deliktů; např. v Litvě stačí k zahájení trestního stíhání pro držení konopné pryskyřice množství 0,25 g, zatímco v mnoha německých spolkových zemích je to 6 g.
 - Každá země také uplatňuje k jednotlivým drogám jiný přístup. Stanovená hraniční hmotnost sušeného konopí ve vztahu ke konkrétnímu deliktu může být stejná jako u pryskyřice (Belgie), anebo dvacetkrát vyšší (Litva). U konopí může být hraniční hmotnost třikrát (Kypr) nebo až desetkrát (Nizozemí) větší než v případě heroinu. Hraniční hmotnost kokainu pak může být shodná s heroinem (např. v Norsku) anebo desetkrát vyšší (např. v Litvě).

Příloha 1. Hraniční množství u deliktů souvisejících s přechováváním OPL pro vlastní potřebu

Země	Zákon / metodický pokyn definující množství	Hranice mezi:	Seznam konkrétních OPL a/nebo obecné pravidlo?	Konopí	Extáze	Heroin	Kokain
Belgie	Společná směrnice ministra spravedlnosti a nejvyššího státního zástupce č. 2/2005 Sb. o evidenci a stíhání deliktů souvisejících s přechováváním konopí.	Přestupek / trestný čin přechovávání OPL pro vlastní potřebu	Omezený seznam	Pryskyřice nebo sušina 3g (CH), případně 1 rostlina	neuvádí se	neuvádí se	neuvádí se
Česká republika	Zákon o přestupcích, § 30 (1) (j) / zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, § 284 + nařízení vlády č. 467/2009, Sb.	Přestupek / trestný čin přechovávání OPL pro vlastní potřebu	Omezený seznam	Pryskyřice 5 g CH, sušina 15 g CH NEBO pryskyřice nad 5 g CH s méně než 1g ÚPL, sušina nad 15 g s méně než 1,5 g ÚPL	Extáze (MDMA, MDA, MDEA): 4 tablety nebo 0,4 g práškovité nebo krystalické substance (CH) NEBO více než 4 tablety nebo 0,4 g práškovité nebo krystalické substance (CH) s méně než 0,34 g ÚPL (MDMA/MDEA) nebo 0,33 g ÚPL (MDA) nebo 0,4 g hydrochloridu ÚPL	1,5 g (CH) NEBO více než 1,5 g CH s méně než 0,2 g ÚPL nebo 0,22 g hydrochloridu ÚPL	1 g (CH) NEBO více než 1 g CH s méně než 0,2 g ÚPL nebo 0,22 g hydrochloridu ÚPL
Německo	Zákon o omamných látkách (BtMG), § 29 odst. 5 (trestné činy), § 31(a) (upuštění od trestního stíhání); různé metodické pokyny v jednotlivých spolkových zemích; soudní praxe	nestihá se / trestný čin (přechovávání OPL pro vlastní potřebu)	Omezený seznam	Limitní množství se pohybují od 6 g (resp. 3 dávek po 2 g) do 15 g; 14 spolkových zemí má stanoven limit 6 g (CH)	1 spolková země má stanoven limit v rámci svého metodického pokynu (3 g), ostatní vycházejí ze soudní praxe	2 spolkové země mají stanoven limit (1 g), ostatní vycházejí ze soudní praxe	1 spolková země má stanoveno limitní množství 1g, 1 země 3 g, ostatní vycházejí ze soudní praxe

Země	Zákon / metodický pokyn definující množství	Hranice mezi:	Seznam konkrétních OPL a/nebo obecné pravidlo?	Konopí	Extáze	Heroin	Kokain
Estonsko	Zákon o omamných a psychotropních látkách, § 15.1	Přestupek / trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s OPL	Obecné pravidlo – desetinásobek jedné dávky průměrného uživatele drog	Na základě soudní praxe / znalecké posudky			
Řecko	Zákon 3727/2008, čl. 15	Trestný čin přechovávání OPL pro vlastní potřebu / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL	Omezený seznam	Pryskyřice 2,5 g, sušina 20 g	neuvádí se	1,5 g	1,5 g
Španělsko	Čl. 25-28 zákona č. 1/1992 o ochraně společnosti. Na základě precedenčních soudních rozhodnutí je jako maximum stanoveno množství odpovídající pětidenní spotřebě. Množství odpovídající denní spotřebě bylo určeno španělským <i>Instituto Nacional de Toxicología</i> k 31. 1. 2004 a publikováno prostřednictvím Střediska pro odhalování organizovaného zločinu (CICO)	Přestupek / trestný čin přechovávání OPL pro vlastní potřebu	Omezený seznam – pětidenní spotřeba	Pryskyřice 25 g, sušina 200 g.	2,4 g	3 g	7,5 g
Itálie	Čl. 72-75 DPR č. 309/90; vyhláška ministerstva zdravotnictví z 11. dubna 2006	Přestupek / trestný čin přechovávání OPL pro vlastní potřebu	Obsáhlý seznam	THC 1 g (ÚPL)	0,75 g	0,25g	0,75 g
Kypr	Zákon o zneužívání návykových látek z roku 1977, § 30A	Odklon v trestním řízení ve prospěch terapeutického opatření / trestný čin přechovávání OPL pro vlastní potřebu	Omezený seznam. U ostatních drog – méně než 20 g	Pryskyřice nebo sušina 30 g; 3 rostliny	20 g	10 g	10 g
Litva	Zákon o správních deliktech, § 44; trestní zákoník, § 259; vyhláška ministra zdravotnictví č. V-314 z 23. dubna 2003 č. V-239	Přestupek / trestný čin přechovávání OPL pro vlastní potřebu Trestný čin přechovávání OPL pro vlastní potřebu / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL	Obsáhlý seznam Obsáhlý seznam	Pryskyřice 0,25 g; sušina 5 g; THC 0,5 g Pryskyřice 125 g; sušina 2500 g; THC 25 g	0,2 g 100 g	0,02 g 10 g	0,2 g 100 g
Maďarsko	Zákon č. 4 z roku 1978 (trestní zákoník), § 283 (1) a zákon č. 5 z roku 1979 (prováděcí předpis k trestnímu zákoníkům), § 23 (1)	Alternativa k trestnímu řízení / trestný čin přechovávání OPL pro vlastní potřebu	Obsáhlý seznam	1 g THC (ÚPL)	1 g MDA, MDMA, 1-PEA, N-metyl-1-PEA (ÚPL) nebo 0,5 g amfetaminu (ÚPL)	0,6 g (ÚPL)	2 g (ÚPL)
Nizozemí	Směrnice k zákonu o omamných látkách	Nestíhá se / stíhá pro TČ přechovávání OPL pro vlastní potřebu Trestný čin přechovávání OPL pro vlastní potřebu / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL	Omezený seznam Pouze konopí	Pryskyřice 5 g; 5 rostlin Pryskyřice 30 g	Jedna tableta / ampule / hruška nebo 0,5 g neuvádí se	Jedna tableta / ampule / hruška nebo 0,5 g neuvádí se	Jedna tableta / ampule / hruška nebo 0,5 g neuvádí se

DISKUSE

Země	Zákon / metodický pokyn definující množství	Hranice mezi:	Seznam konkrétních OPL a/nebo obecné pravidlo?	Konopí	Extáze	Heroin	Kokain
Rakousko	SMG, § 28b; vyhláška o limitním množství omamných látek BGBl II č. 377/1997 v aktuálním znění	Trestný čin přechovávání OPL pro vlastní potřebu / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL	Obsáhlý seznam	THC 20 g	30 g	3 g	15 g
Polsko	Zákon o boji proti drogové závislosti, čl. 62 (2)	Trestný čin přechovávání OPL pro vlastní potřebu / přechovávání za přitěžujících okolností	Obecné pravidlo – značné množství	Soudní praxe			
Portugalsko	Zákon č. 30/2000, čl. 2 (2) (Lei 30/2000 Art 2(2) de 29 de Novembro); správní předpis č. 94/96 z 26. března (Portaria 94/96 de 26 de Março)	Přestupek / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL	Omezený seznam. Obecné pravidlo – průměrná desetidenní spotřeba	Pryskyřice 0,5 g; sušina 2,5 g; THC 0,5 g, olej 0,25 g	0,1 g	0,1 g	0,2 g
Slovensko	Zákon o výrobě nezákonných drog a obchodování s nimi (1999) (článek 33)	Drobný přestupek / přestupek	Obecné pravidlo – přechovávání menšího množství nezákonných drog pro jednorázovou osobní potřebu.	Soudní praxe			
Slovensko	Trestní zákon, § 171, § 135	Trestný čin přechovávání OPL pro vlastní potřebu / přechovávání OPL za přitěžujících okolností Přechovávání OPL za přitěžujících okolností / trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s OPL	Obecné pravidlo - maximálně trojnásobek jedné dávky Obecné pravidlo – maximálně desetinasobek jedné dávky	Expertní posouzení každého jednotlivého případu			
Finsko	Trestní zákoník, kapitola 50:2a; nařízení nejvyššího státního zastupitelství VKS:2006:1	trestný čin užívání OPL / jiný drogový trestný čin	Obsáhlý seznam	Pryskyřice 10 g, sušina 15 g	10 tablet	1g CH	1,5 g CH
Norsko	Zákon o léčivech; obecný trestní zákon, § 162; Výnos 1/1998 nejvyššího státního zástupce	trestný čin užívání OPL / jiný drogový trestný čin	Omezený seznam. Obecné pravidlo – 1–2 běžné dávky	10–15 g	5 tablet	0,5 g	0,5 g

Hraniční množství u deliktů souvisejících s nedovolenou výrobou a jiným nakládáním s OPL

Země	Zákon/metodický pokyn definující množství	Hranice mezi:	Seznam konkrétních OPL a/nebo obecné pravidlo?	Konopí	Extáze	Heroin	Kokain
Česká republika	Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, § 283 + nařízení vlády č. 467/2009, Sb. (nařízení se v podstatě vztahuje na obzvláště závažné trestné činy nedovolené výroby a jiného nakládání s OPL, neboť podle trestního zákoníku je skutková podstata TČ nedovolené výroby a jiného zacházení s OPL naplněna bez ohledu na množství)	Nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL za přitěžujících okolností	Omezený seznam	Soudní praxe / nařízení (některé zvláště závažné případy týkající se dětí do 15 let)			

Země	Zákon/metodický pokyn definující množství	Hranice mezi:	Seznam konkrétních OPL a/nebo obecné pravidlo?	Konopí	Extáze	Heroin	Kokain
Německo	Zákon o omamných látkách (BtMG), § 29 (a), 30 (a) (trestné činy)	Nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL za přitěžujících okolností	Obecné pravidlo – „množství nikoli malé“	Soudní praxe			
Estonsko	Trestní zákoník, § 184	Nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL za přitěžujících okolností	Obecné pravidlo – „větší množství“				
Irsko	Zákon o zneužívání drog z roku 1977, § 15a	Nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL za přitěžujících okolností	Obecné pravidlo – hodnota přesahující částku 13 000 euro				
Španělsko	Nedovolenou výrobu a jiné nakládání s OPL za přitěžujících okolností vymezuje čl. 369 trestního zákoníku; na základě precedenčních soudních rozhodnutí naplňuje tuto skutkovou podstatu množství přesahující pětisetdenní spotřebu. Množství odpovídající denní spotřebě bylo určeno španělským <i>Instituto Nacional de Toxicología</i> k 31. 1. 2004	Nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL za přitěžujících okolností	Omezený seznam	Pryskyřice 2,5 kg sušina 10 kg	240 g	300 g	750 g
Litva	Trestní zákoník, čl. 260; vyhláška ministra zdravotnictví č. V-314 z 23. dubna 2003 č. V-239	Nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL za přitěžujících okolností Různé formy TČ nedovolené výroby a jiného nakládání s OPL za přitěžujících okolností	Obsáhlý seznam	Pryskyřice 25 g; sušina 500 g; THC 5 g	20 g	2 g	20 g
			Obsáhlý seznam	Pryskyřice 125 g; sušina 2,5 kg; THC 25 g	100 g	10 g	100 g
Maďarsko	Trestní zákoník, §§ 282 (2), 282/A (3), 282/B (3) a 282/C (4) a dále zákon č. 5 z roku 1979 (prováděcí předpis k trestnímu zákoníku), § 23 (3)	Nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL za přitěžujících okolností	Obecné pravidlo (více než dvacetinásobek malého množství)	20 g THC (ÚPL)	20 g MDA, MDMA, 1-PEA, N-metyl-1-PEA (ÚPL) nebo 10 g amfetaminu (ÚPL)	12 g (ÚPL)	40 g (ÚPL)
	Trestní zákoník, §§ 282 (5), 282/A (6), 282/B (7) a 282/C (5) a dále zákon č. 5 z roku 1979 (prováděcí předpis k trestnímu zákoníku), § 23 (1)	Nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL v malém rozsahu / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL	Obsáhlý seznam	1 g THC (ÚPL)	1 g MDA, MDMA, 1-PEA, N-metyl-1-PEA (ÚPL) nebo 0,5 g amfetaminu (ÚPL)	0,6 g (ÚPL)	2 g (ÚPL)
Nizozemí	Směrnice k zákonu o omamných látkách	Nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL za přitěžujících okolností	Konopí nebo 500 jednotek „lehké drogy“	Pryskyřice 500 g; 200 rostlin	neuvádí se	neuvádí se	neuvádí se

Země	Zákon/metodický pokyn definující množství	Hranice mezi:	Seznam konkrétních OPL a/nebo obecné pravidlo?	Konopí	Extáze	Heroin	Kokain
Rakousko	SMG, § 28a (2) (3), § 28a (4) (3); vyhláška o limitním množství omamných látek BGBl II č. 377/1997 v aktuálním znění	Nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL za přitěžujících okolností Různé formy TČ nedovolené výroby a jiného nakládání s OPL za přitěžujících okolností	Patnáctinásobek hraničního množství	300 g THC	450 g	45 g	225 g
			Pětadvacetinásobek hraničního množství	375 g THC	750 g	75 g	375 g
Polsko	Zákon o boji proti drogové závislosti, §§ 53 (2), 55 (3) a 56 (3)	Nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL za přitěžujících okolností	Obecné pravidlo – značné množství	Soudní praxe			
Portugalsko	Zákonné nařízení č. 15/93, § 25	Nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL v malém rozsahu / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL	Menší závažnost s ohledem na množství				
Slovensko	Trestní zákon § 172 (2)	Nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL za přitěžujících okolností	Ve větším rozsahu (pokud hodnota drogy na černém trhu převyšuje desetinasobek „výchozí“ částky 8 000 SKK / asi 266 eur)				
	Trestní zákon § 172 (3)	Různé formy TČ nedovolené výroby a jiného nakládání s OPL za přitěžujících okolností	Ve značném rozsahu (pokud hodnota drogy na černém trhu převyšuje stonásobek „výchozí“ částky)				
	Trestní zákon § 172 (4)	Různé formy TČ nedovolené výroby a jiného nakládání s OPL za přitěžujících okolností	Ve velkém rozsahu (pokud hodnota drogy na černém trhu převyšuje pětisetnasobek „výchozí“ částky)				
Finsko	Trestní zákoník, kapitola 50:1 a 50:2; trestní sazby z roku 2006	Nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL / nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL za přitěžujících okolností	Obsáhlý seznam	Pryskyřice 1 kg	300 tablet	15 g CH	30 g CH

Poprvé vydáno v angličtině jako *Threshold quantities for drug offences* Evropským monitorovacím centrem pro drogy a drogovou závislost v Lisabonu, 2010.

First published in English as *Threshold quantities for drug offences by the European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, Lisbon, 2010.*

Přeloženo a přetištěno s laskavým svolením EMCDDA.

Evropský sociální fond
„Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti“

Překlad článku byl vytvořen v rámci projektu „Příprava a rozvoj denního magisterského studia oboru adiktologie“, který je financován Evropským sociálním fondem, státním rozpočtem České republiky a rozpočtem hlavního města Praha.